

Agerdyrkningsberetning

fra Slutningen af Marts.

Tærskningen er nu saa at sige endt, men Udbytten har været noget mindre end ventet. Ved Høstens Begyndelse tegnede alt særdeles godt, og der kunde med god Grund næres Haab om at faa en rig Høst. Det overordentlig uheldige Høstvejr, som før de Flestes Bedkommende strakte sig ind mod Midten af den regnfulde September, for Nøgles endog til Maa-nedens Udgang og for Enkeltes ind i Oktober, forringede imidlertid Udbytten kjendeligt, og efter endt Høst turde man ikke vurdere Landets bjergede Afgrøde til mere end en god Middeelhøst. Men Udtærskningen viser nu, at selv en saadan ikke er naaet, at Afgrødens Kjerneafgrøde i Tdr. nærmest svarer til et Middelaars, og dens Kvalitet er betydelig ringere, omtrent et Par Pund mindre end almindelig. Smidlertid er der meget stor Forskiel saavel mellem de forskellige Egne som endog mellem de enkelte Gaarde i disse, alt efter som de havde faaet tidligere eller sildigere, efter som de havde faaet flere eller færre af Sommerens Tordenbyger, eller navnlig efter som de fik Kornet bjerget for Regnperioden, i Begyndelsen af denne eller først ved dens Slutning. Nogle Gaarde have derfor avlet godt og bragt smukke Varer paa Markedet, men for Flertallets Bedkommende er navnlig Rugen og Baarsæden, og af dette vel især Bygget, af en simpel Bestaaffenhed, spidst, mørkt med en

tyt og træet Skal, og selv de i Reglen finere Bygsorter (f. Ex. Chevalier) ere i Aar i Reglen ikke bedre end andet 2-radet Byg. Grunden til det mindre Rugudbytte ligger ikke saa meget i en uheldig Indbjærgning, som i at Blomstringen, især paa Nerne, var uheldig, og at Bladene angrebes af Røst, saa at Rjærnen blev lille, indstrumpet og let; derimod maa Grunden til det mindre Udbytte af Byg og Havre væsentligst søges i det særdeles ustadige Høstvejr, hvorved en Del spirede i Høbene, en Del faldt af ved den idelige Omflytning af disse, og det Bjergede fik en mørk Farve og let Vægt. Men foruden disse særlige Omstændigheder bidrog for alt Kornets Bedkommende det overordentlige fugtige Efteraar til at forringe Vægtten, naturligvis særlig for Staksædens Bedkommende, og en Forskjel af 3—4 ja 5—6 Pd. var ikke ualmindelig mellem det først og sidst Tærskede, ligesom ogsaa Staksæden gjennemgaaende har givet 3—4 eller endnu flere Pund mindre Vægt end den ladebjergede Sæd. Desuden har den store Mængde Rotter og Mus, som man mange Steder har været plaget med i denne Vinter, bidraget deres til at forringe Tøndetallet.

Nedenfor findes aftrykt de enkelte Foldangivelser fra de forskjellige Egne; i hosstaaende Tabel have vi samlet disse for de enkelte Landsdeles Bedkommende og sammenfattet dem med de sidste 10 Aars Tønde- og Vægtudbytte. Heraf fremgaaer da, at Hveden har givet noget over et Middelaar, nemlig paa Folland, Langeland og Fyen, men at dens Vægt overalt er mindre end almindelig, at Rugen kun naaer over et Middelaar paa Falster og Sjællands middelgode Forder, men at den derimod i Fyen og paa Sjælland og Møen har givet endog 2 à 3 Fold mindre, og at dens Vægt overalt er mindre end almindelig, at Bygget i Sjælland har givet lidt mere men paa Nerne betydelig mindre end almindelig, hvorimod Havren har givet over en Middelhøst undtagen paa Langeland og paa Sjællands simple Forder, hvor den led uforholdsmæssig meget af Regnen i Høsttiden. Det samlede Kornudbytte svarer omtrent til det foregaaende Aars (1872), og Kornsalget vil derfor

Gjennemsnit af Guldene (Ddr. pr. Dd. Land) og af Kornets Vægt (hollandsk)

for Mæret 1873 sammenlignet med 1863—72

	Gulde.		Kug.		2rab. Bvg.		6rd. Bvg.		Gvære.											
	1863—72.		1873.		1863—72.		1873.		1863—72.											
	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.	Dd. Vægt.										
Siælland ¹⁾	11,2	125,0	11,7	127,2	10,1	118,2	12,0	121,2	11,0	112,1	12,2	104,5	12,2	107,5	14,2	81,0	13,0	82,0		
Nøen	11,0	125,5	11,2	126,2	10,0	119,0	12,0	121,6	10,0	110,0	12,0	105,0	12,7	107,5	11,5	81,0	13,8	80,5		
Kalster	12,0	123,0	12,0	126,9	12,5	118,0	11,0	121,6	11,0	107,0	11,7	112,2	—	—	—	16,0	—	15,2	81,4	
Søland	13,0	125,6	11,7	128,5	10,5	120,2	10,9	122,0	11,2	110,6	10,6	112,2	—	—	—	13,2	80,0	11,0	77,2	
Langeland	13,5	126,0	11,5	126,1	10,0	120,0	10,8	122,6	12,0	105,0	12,5	113,1	—	—	—	12,5	—	16,2	—	
Fyen	12,0	125,5	11,5	127,2	9,5	118,2	12,2	121,2	11,2	109,6	12,2	107,1	10,5	105,5	13,0	107,1	15,5	77,0	14,2	78,2
Fynland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) gode Gorder ²⁾	10,7	122,4	11,2	125,5	10,1	118,1	11,0	119,2	11,1	107,7	11,0	112,2	11,0	99,0	11,1	103,7	13,2	79,2	13,7	78,6
b) middels Gorder ³⁾	—	—	—	—	10,4	118,2	8,6	119,6	10,8	110,6	9,3	109,2	10,5	103,1	8,8	100,2	12,5	84,0	10,5	77,2
c) simple Gorder ⁴⁾	—	—	—	—	6,5	115,1	7,1	119,0	8,5	107,7	7,6	108,7	8,0	97,2	7,2	100,7	8,2	74,0	8,2	74,2
3 Gjennemsnit ⁵⁾	11,2	124,7	11,5	126,2	10,0	118,4	10,7	120,7	10,2	108,2	11,0	111,6	10,4	102,1	10,2	104,6	13,5	79,2	13,2	78,2

¹⁾ Amager indbefattet. ²⁾ Ziftstien fra Kolding til Randers (undtagen Ørenaa og Væbelstoft), Tsh. Mors, Sølling og Egnen fra Limfjorden til Skabjund samt det nordlige Bendslystel. ³⁾ Væbelstoft, Ørenaa, Søbro- og Mariagerregnen, Viborg og Høstebroegnen samt det sydlige Bendslystel. ⁴⁾ Løgstør- og Silkeborgregnen, Hammerum Herred og Bøjslyland.

⁵⁾ Da dette Gjennemsnit er udtaget af den ovennævnte Tabel, og de enkelte Beretninger derved kan blive betydeligt afvigende, efterhvert som de enkelte Landsdele inder ere udtagne af flere, inder af færre Beretninger, kan det ikke betragtes som et korrekt Udtryk for hele Landets Gjennemsnitsguld; men det nærmest sig dog sikkert meget dertil, thi ved at udtrække Gjennemsnitsværdierne af alle de enkelte Beretninger, hvorved altsaa hver Beretning kommer til at gøre sig fuldt gjældende, inaaes, at Afgrøden 1873 har givet: 11,5 Guld Gvæde; 9,6 Guld Bvg; 10,7 Guld 2rab. Bvg; 10,2 Guld 6rd. Bvg og 13,1 Guld Gvære.

næppe blive større end forrige Aar, altsaa lidt under et Middelaars, men de meget høje Kornpriser ville dog gjøre Indtægten af Kornsalget betydelig større.

Selve Tærskearbejdet har været besværligt. Det vedholdende regnfulde Vejr i Efteraaret og den første Del af Vinteren gjorde det ofte vanskeligt, undertiden næsten umuligt at faa Staffene tage i Hus, og Kornet, der havde siddet i Lade, men dog især det, der havde været stakbjerget, var meget dødt og sejt at tærske paa. Men paa den anden Side har der været saa rigelig Tid til Tærskearbejdet, da Vinterens Mildhed og Fugtighed en lang Tid umuliggjorde Udearbejde, at man nu ved Foraarets Komme overalt staaer færdig til at kunne tage fat paa Baarsædens Bægning. Tillige er Udtærskningen ogsaa bleven lettet ved den store Mængde Damptærskapparater, som have været i Brug hver Dag, lige fra Høst indtil nu i Marts Maaned, naar Vejret har tilladt det, og som uagtet det usædvanlig uheldige Tærskewejr i de første Efteraarsmaaneder have ydet et Arbejde, der i Reglen har tilfredsstillet Landmændene godt. Paa et andet Sted i dette Hefte findes meddelt nogle af de Beretninger, vi have modtaget om denne Sag.

Vinteren har været saa gunstig, som man vel har kunnet ønske sig, til at ophjælpe de i Efteraaret meget svage Vinterfædsmarker, og de have ogsaa vundet meget i Udseende. Hvede kan vel endog siges nu at staa godt og lovende i de fleste af Landets Egne, og der er ikke nogen synderlig Forskjel mellem den tidlige og sildigsaade Hvede, dels fordi den har kunnet voxe hele Tiden, dels fordi Sneglene i Efteraaret vare værst ved den først saade. Vel begyndte Hveden at blive lidt rød ved den lette Barfrost i Begyndelsen af Marts, men da der snart efter faldt en mild Regn, rettede den sig hurtig. Den almindelige Udtalelse om Hvedemarkerne er derfor, at de ere „lovende“. Derimod ere Rugmarkerne mindre gode; den i vel afgravet og gjødslet Jord saade Rug har vel kunnet vedblive at voxe hele Vinteren og er derfor lang, men den

har ikke bukket sig, og da den tilmed har lidt meget stærkt af Snegle, er den ikke saa kraftig som ønskelig, selv paa gode Jorder. Paa de fide Jorder eller hvor Rugen blev lagt i en lidet bekvem Jord er den endog simpel. Daarligt synes den at staa i det nordøstlige Sjælland, paa Amager, hvor baade Rugen og Hveden blev lagt sent i en fugtig og ubekvem Jord, der lider meget af skadeligt Vand, i det sydøstlige Sjælland, enkelte Steder paa Fyn og især paa Mors, i Viborgeggen og det vestlige Jylland. Paa de sidstnævnte Steder er det ikke blot Jordens Surhed, men ogsaa den vedholdende skarpe og udtørrende Væst, som vi have haft flere Gange i Vinter, der har skadet Rugmarkerne, udthundet dem og givet dem et kraftløst Udseende. Nattefrosten i Slutningen af Februar og Begyndelsen af Marts skadede derimod ikke Rugen kjendelig, rimeligvis fordi Jorden var saa tør efter den tørre Februar Maaned.

Kløvermarkerne staa udmærket og det saavel den unge Kløver som 2det Aars Kløver og Græs. I det milde Efteraar og de første Vintermaaneder har den faaet Tid til at skyde og brede sig henad Jorden, saa den ej har noget at frygte af de Frostnætter, vi i denne Tid have. Paa Grund af det vaade Efteraar ere de nye Kløvermarker paa bindende Jorder imidlertid en Del optraadte, hvor Kvæget gif sent ude. Ligeledes klages ogsaa fra enkelte Steder over, at der, begunstiget af den milde Vinter, er fremskudt en Mængde Mulvarpestud i denne Vinter. Men i det Hele taget tegne Græsmarkerne bedre end i mange Aar, og særlig fremhæves, at Kløveren er gaaet mindre bort i 2det og endog 3die Aars Græsmarker end almindelig. Selv paa Volland, hvorfra der navnlig tidligere høstes stærke Klager over Kløvertræthed, staaer Kløveren iaar meget godt; en særlig Grund hertil ligger sikkert ogsaa i Landmændenes Foranstaltninger for at afhjælpe dette Onde, hvorom det hedder i en Beretning fra Vestlolland: „Paa mange Gaarde kunde man for saa Aar siden næppe faa Kløver til at gro; den her saa almindelige 6 Marksdrift med 3 Afgrøder lang-

straaet Sæd og 2 Mars Kløver havde gjort Jorden Kløvertræt. Dels ved Brugen af kunstig Gjødning i Udlægsmarken, og dels ved kun at besaa Halvdelen med Kløver og Halvdelen med Græs og bytte om i næste Rotation, saa Kløveren kun kommer igjen hvert 12te Aar, har dette Forhold forandret sig paa en heldig Maade, saa man nu seer mange og fortrinlige Græs- og Kløvermarker".

Sundhedstilstanden blandt Husdyrene er ret god og i hvert Fald bedre end man kunde vente i en Vinter, da det Hø og især Halmfoder, hvorover der raades, i saa mange Tilfælde er daarligt, og da ogsaa en Del muggen Sæd bliver opfodret. Det er kun fra enkelte Egne, især i Sjælland, at der klages lidt over Fordøjelsessygdomme blandt Heste og Svin; i Efteraaret begyndte en Del Køer at kaste, men i Vinterens Løb har der i Reglen ikke været flere Kastere end almindelig. At der blandt Hestene flere Steder findes nogle Forkjølelsessygdomme kan ikke undre efter et saa ustadigt og regnfuldt Efteraarsvejr.

Derimod er Foderstanden ikke saa tilfredsstillende. Høavlen var stor, megen Sæd er, trods de høje Priser, bleven opfodret, thi der maatte næsten altid tages en Del Sæd fra, som ikke egnede sig til Salg, og dog er Foderstanden maasse næppe saa god og i hvert Fald ikke bedre end almindelig. Dette skyldes naturligvis den gjennemvassede Tilstand, hvori saa megen Sæd og Halmfoder bjergedes, og som har gjort den meget udruj at fodre paa. Fra de fleste Egne lyde derfor ogsaa Klager over at Mælkeudbyttet er mindre end almindelig, men man trøster sig med, at de høje Smørpriser bøde herpaa. Ligeledes siges det almindeligt, at Kvæget ikke er trivseligt, og ogsaa fra de saa Faaregaarde, der endnu findes her i Landet, lyder der Klager over, at Faarene ikke ere saa gode som de pleje. Smidlertid er der i alle Landets gode Egne avlet saa stort et Kvantum, at der ikke kan blive Tale om Fodermangel, de fleste Steder faaer man endog en ikke ringe Mængde Halm tilovers. I det Hele taget vil der kun helt undtagelsesvis for Fremtiden

funne blive Tale om Fodermangel i Landets gode Egne, fordi der nu de fleste Steder fodres med Rjærne, hvorved der spares paa Halmen, og hvorved der produceres en kraftig Gjødning, der atter giver et større Udbytte for det kommende Aar.

Men fra de lettere Egne i Jylland klages der over, at Foderet vil gaa med, og flere Steder vil der ligefrem blive Mangel, hvis vi ikke faa tidligt Udslag; 4 Rd. for et Skpd. Halm og 5—6 Rd. for et Skpd. Hø betales derfor allerede flere Steder i det vestlige Jylland og Slesvig, og i enkelte Sogne kan man allerede se Kvæget ude. Grundene hertil ere dels, at Høsten i disse Egne var sildigere end i andre, og at Halmen derfor blev endnu mere udvasket end i Landets øvrige Egne, dels at man som ofte i disse Egne har for store Besætninger, hvortil man end yderligere fristedes ved at Kvægpriserne vare noget lave i Efteraaret. Desuden vil man iaar være nødsaget til at holde det Overflud af Kvæg, som er bestemt for Marsken, noget længere end almindelig, da Fodermangel i Marskegnene gjør det umuligt for Marskebønderne at begynde deres Indkjøb, inden Græstiden er kommet. Foraaret tegner imidlertid til at ville komme tidligt, og nogen væsentlig Ulempe vil derfor næppe indtræffe, men hvis vi havde faaet en stræng Vinter, hvorved der tæres stærkere paa Foderet, vilde man efter al Rimelighed ikke have undgaaet Fodernød i disse Egne. Faarene have omtrent hele Vinteren kunnet søge en væsentlig Del af deres Føde i Heden — og i de tilstødende Rugmarker, hvor de mange uden Bogter i Vintertiden omdrivende Flokke ofte gjøre kjendelig Skade.

I den første Del af Vinteren umuliggjorde Regnen Udearbejde, og man var udelukkende henvist til Tærskning. Senere blev Vejret bedre, og det manglende Pløjearbejde kunde fuldføres endog bedre i December og Februar end i September, Oktober og November. Men Jorden var dog endnu de fleste Steder for oplødt til at der kunde udkjøres Gjødning, kjøres Mærgel, hjemkjøres Brænde fra Skovene og lignende, og Vinteren bragte ingen Frost, der kunde muliggjøre Rjørslen

paa Marken og i Skoven. Men i Februar blev Jorden saa tør, at Gjødningen næsten overalt kunde udføres, og i den sidste Tid er der ogsaa bleven udført en Del Mærgling og Skovkjørsel. Draining og Oprensning af større Vandløb har man derimod kunnet udføre gjennem hele Vinteren, ihvorvel det ofte er misligt at tage fat paa disse Arbejder paa en Vars-tid, da Frosten let kan standse og staa dem.

Den ringe Frost, vi have haft i denne Vinter, har desuden gjort det meget vanskeligt at faa den nødvendige Mængde Is samlet til Mejerierne; dog lykkedes det dem, der passede nøje paa, at faa en Del hjerget i de 3—4 Dages Frost, vi havde i Februar Maaned.

Tagene have lidt meget af den stærke Efteraarsregn, og da Kørkæret mange Steder er blevet ødelagt af en Nats Frost med paafølgende Storme, hvorved den tynde Is skar og knækkede Tagrørene, og der desuden endnu staaer en Del Kør uftaarne i Moser o. lig. St., saa vil der sikkert blive Mangel paa Tækkemateriale, hvorfor Optjøb af Langhalm ogsaa allerede finder Sted til temmelig høje Priser.

Foraarsarbejderne begynde i disse Dage. Allerede først i Marts kom Harverne i Gang flere Steder, og Jorden faldt fortrinlig som Følge af den sidste Tids Tørre, ja fra Solland mældes endog, at der enkeltvis blev saaet Bønner og Erter i Dagene fra den 3die til 10de Marts, men det da indtrædende Sne- og Regnvejr standsede igjen Saaningen og Harvningen, indtil den i Slutningen af Marts atter kom i Gang, og Jorden er i Reglen udmærket bekvem.

Fra Næstov egnen: Arbejdsforholdene her blive mere og mere besværlige; Daglejere ere næsten ikke til at opdrive, og overalt klages over Mangel paa Karle og især Mælkeripiger. En af Hovedgrundene til denne Arbejdsstrang er vistnok Bygningen af Jernbanen og Diger; her søge alle ud baade Mænd og Karle, lokkede af den høje Dagløn (8 Mk. pr. Dag), som imidlertid ikke vil sige faa meget, naar man betænker, at største Parten af Folkene maa leje sig ind hos Familier i Nærheden af Arbejdsstedet og betale der 4 á 5 Kb. ugentlig for Kost og Le-

gis, og hvad der bliver tilovers svires op Tordag Aften; selvfølgelig gives hæderlige Udtagelser. Karlelønningen for almindelige Arbejdskarle (vi have dem fra 17 til 21 Aars Alderen, senere forsvinde de) vil i Sommer blive fra 40 til 50 Rd.; ifjor, var den 30 à 36 Rd.

En Mængde Mejemaskiner blev anskaffede ifjor og mange ere bestilte til Høsten. — Heste ere næsten ikke til at opdrive, gode Arbejdsheste koste 8 à 900 Rd. Parret; unge Heste, 3 à 4 Aar, betales med 3 à 400 Rd.; jeg veed endog enkelte Exempler paa Føl, der ere kjøbt for 50 Rd., inden de vare fødte. Et Foretagende, hvoraf Landmændene vente god Fordel er Anskaffelsen af et Dampstib, der gaaer mellem Raskov og Newcastle; det er nu paa sin 3die Rejse; begrundet i det lettere Samkvem med Verdensmarkedet, fedes i Vinter ikke saa faa Kreaturer til Udførsel.

Man vil forsøge at faa Kreatur-Markedet bragte i Gang i Raskov Foraar og Efteraar, dels med fedt Kvæg og dels for Kvæg til Fedning, Mælkekøer m. m.

Fra Rødbyegegnen: Bøvnerne saaes flere Steder her efter Ploven i hver 3die Fure, hvilket har viist sig særdeles heldigt, og de taale godt at komme indtil 5 Tommer ned. Saaningen kan udføres særdeles tilfredsstillende med Haanden af en Mand til hver 3die Plov, eller ved en af de smaa engleste Maskiner til at spænde fast paa Plovaasen, som var udstillet ved Landmandsmødet i Nykjøbing.

Fra Alborgegnen: En kraftig Fodring af Mælkekøerne vinder mere og mere Indgang og forenes med Fedning, saa at der sættes stærkt ud af Besætningen, nemlig i det 10de—11te Aar, da man har gjert den Erfaring, at Køen efter denne Alder giver mindre Mælk, om denne end ikke, som det ofte antages, er tyndere, og udover denne Alder taber Køen i alt Fald for meget i Værdi som Fededyr; man bestemmer derfor tidlig hvilke Køer der skulle sættes ud og lader dem ikke løbe; de give da mere Mælk paa Græs; og da de sættes paa Stald før Middelstid, kunne de godt give 6 à 7 Potter Mælk i de 2 à 3 første Maanedes af Fedningsperioden, hvilket er en stor Hjælp paa en Tid, da Køerne for det meste staa golde. Principet er, at kun den Kø, som kan betale sit Foder, bør have Plads i Mejeribesætningen, hvorfor Kastere, Overløbere o. s. v. gaa over i Fedestalden, idet Køen bør gavne i Kjøb, hvad den skylder af Mælk; men heraf følger, at kun brede, dybe og trivelige Køer, hvoriblandt der findes meget gode, ja næsten de bedste Mælkere, bør optages i Besætningen.

Fra Moss: Interessen for Opdyrkingen af store eller

mindre Huslodder, henholdsvis enten med egne Fækreaturer eller med Spade, har i det forløbne Aar vedligeholdt sig, ja endog vundet ikke ringe Fremgang. Ikke mindre end 110 Husmænd (imod 38 i 1872) have i 1873 konkurreret til de af Morsø Landbosforening udsatte Præmier, der have udgjort et samlet Beløb af 550 Rd., heraf ved Tilsted fra Foreningens Kasse 250 Rd. — Ogsaa Interessen for en forbedret Mejeridrift, som her paa Den lader meget tilbage at ønske, har paa forskjellig Maade viist sig ved Indretningen af Vandmejerier og paa anden Maade, og der er Udset til, at denne hidtil forsømte Gren af Agerbruget ved Antagelsen af en dygtig fast Mejeriasistent, som Landbosforeningen har antaget, skal faa en heldigere og mere tidsvarende Udvikling. Den dygtige Ploosmed Andreas Vestergaard i Frøslev, hvis Plove ere fordelagtig bekendte fra Landmandsmødet i Nykjøbing paa Falster, har opfundet et nyt Redskab, der fastskrues Ploven, til Løsningsen af Undergrunden. Dette Redskab vinder megen Anerkendelse her paa Den og skal, naar jeg har samlet mere Erfaring, i en senere Agerdykningsberetning blive gjort til Gjenstand for nærmere Dmtale.

Fra Bisshyegnen: Køerne have, som næsten altid, givet godt Udbytte, hvor de ere passede i Tide. Det er for det meste kun Kunkelkøer til Køerne (røde Kåhorn) og svenske Køer til Opdræt og Fækreaturer, der dyrkes. Af de sidste hovedsagelig Dicksons improved purpeltop, med hvilke vi her, der dyrke dem i større Udstrækning, finde os bedst tjente, efter at jeg, i Løbet af 20 Aar, har forsøgt forskjellige Slags. Vi have altid forskrevet Frøet fra P. Lawson & Søn (nu Th. Lawson Seed & Nursery Kampany) i Edinburg, for det meste om Efteraaret, for desmere at være sikker paa at faa godt Frø. Det er kun meget undtagelsesvis, at der er Planter med Finger and toes eller Udløbere med træde Stængler iblandt dem. Dette har i enkelte Tilfælde viist sig især med Kunkelkøerne, hvor disse ere saaede for tidlig. Vi saa helst efter Forløbet af de første 8 Dages Tid i Maj, og plante hverken Kunkler eller sv. Køer. For vor Egn, hvor Foraarene gjerne ere tørre, paa Grund af Skovløsheden og hyppig Blæst, undgaa vi, saa vidt mulig, at bearbejde Jorden forinden Saaningen, og naar den desuagtet er noget for tør, foretrække vi at lægge Frøet med Haanden eller i hvert Fald at fjerne de bageste Tromler paa Maskinen, og efterterrige Rammene, for at der ved Tromlingen eller den trykkelige flade Dækning, ikke skal sætte sig en Skorpe over Frøet, der i flere tørre Foraar har været til megen Hindring for Spiringen.

De os meddelte Foldangivelser (Tdr. pr. Td. Td.) ere følgende:

Eggen Nordvest for Frederiksborg: Hvede 8—9 Tdr. til 124—125 Pd., Rug 9—10 Tdr. til 118—119 Pd., 2-rad. Vng 10—11 Tdr. til 109—110 Pd., 6-rad. Vng 12—13 Tdr. til 106—107 Pd., Havre 15—16 Tdr. til 77—86 Pd., Erter 6—7 Tdr., Kartofler 30—50 Tdr.

Amager: Hvede 10—12 Tdr. til 125—135 Pd., Rug 9—14 Tdr. til 114—122 Pd., 2-rad Vng 13—17 Pd. til 108—114 Pd., 6-rad. Vng 13—17 Tdr. til 100—110 Pd., Havre 15—20 Tdr., Runkelroer og Gulerødder 250—400 Tdr.

Eggen mellem Roskilde og Rjøbenhavn: Hvede 10 Tdr. til 125 Pd., Rug 10 Tdr. til 118 Pd., 2-rad. Vng 10 Tdr. til 108 Pd., 6-rad. Vng 12 Tdr. til 105 Pd., Havre 16 Tdr. til 80 Pd., Bonner 16—20 Tdr., Erter 0—5 Tdr., Runkelroer 300—400 Tdr., Kartofler 10—20 Tdr.

Eggen Vest for Roskilde: Hvede 11—12 Tdr. til 125—128 Pd., Rug 10—11 Tdr. til 116—120 Pd., 2-rad. Vng 7—9 Tdr. til 107—110 Pd., 6-rad. Vng 8—10 Tdr. til 104—108 Pd., Havre 14—15 Tdr. til 82—85 Pd., Erter 6—8 Tdr., Blandsæd 13—14 Tdr., Kartofler 30 Tdr., Roer 200 Tdr.

Eggen Nord for Ringsted. Hvede 8—12 Tdr. til 116—125 Pd., Rug 8—12 Tdr. til 114—120 Pd., 2-rad. Vng 8—12 Tdr. til 100—108 Pd., Havre 10—15 Tdr. til 70—80 Pd., Erter 4—8 Tdr., Kartofler 15—40 Tdr.

Eggen mellem Holbæk og Kallundborg. Hvede 12 Tdr., Rug 12 Tdr., 2-rad. Vng 14 Tdr., 6-rad. Vng 14 Tdr., Havre 18 Tdr., Roer 250 Tdr.

Eggen mellem Kallundborg og Slagelse. Hvede 10—14 Tdr. til 126—128 Pd. i Efteraaret og 123—125 Pd. fra Stafke, Rug 8—9 Tdr. til 116—118 Pd. i Efteraaret og 112—114 Pd. fra Stafke, 2-rad. Vng 9—10 Tdr. til 110—112 Pd. i Efteraar og 108—110 Pd. fra Stafke,

6-rad. Vng 12—14 Tdr. til 107 Pd. i Efteraaret, Havre 12—14 Tdr. til 80 Pd.

Eggen Nord for Slagelse: Hvede 11—14 Tdr. til 123—128 Pd., Rug 10—12 Tdr. til 117—121 Pd., 2-rad. Vng 10—13 Tdr. til 107—112 Pd., 6-rad. Vng 11—14 Tdr. til 102—108 Pd., Havre 12—15 Tdr. til 80—88 Pd., Erter 5—8 Tdr., Blandsæd 12—16 Tdr.

Eggen mellem Slagelse og Skjelskør: Hvede 10—14 Tdr. til 122—128 Pd., Rug 10 Tdr. til 120 Pd., 2-rad. Vng 10—12 Tdr. til 104—108 Pd., 6-rad. Vng 12 Tdr. til 100—104 Pd., Havre 12—16 Tdr. til 80 Pd.

Stevns: Hvede 12—14 Tdr. til 120—124 Pd., Rug 10—12 Tdr. til 118—120 Pd., 2-rad. Vng 11—13 Tdr. til 105—112 Pd., 6-rad. Vng 12—15 Tdr. til 105—108 Pd., Havre 15—16 Tdr. til 75—90 Pd., Erter 6 à 8 Tdr.

Det sydøstlige Sjælland: Hvede 10—12 Tdr. til 124—126 Pd., Rug 6—8 Tdr. til 118—120 Pd., 2-rad. Vng 8—10 Tdr. til 104—106 Pd., 6-rad. Vng 8—10 Tdr. til 98—100 Pd., Havre 12—13 Tdr. til 82—84 Pd., Erter 8—9 Tdr.

Møen: Hvede 8—14 Tdr. til 123—128 Pd., Rug 8—12 Tdr. til 118—120 Pd., 2-rad. Vng 8—12 Tdr. til 108—112 Pd., 6-rad. Vng 8—12 Tdr. til 102—108 Pd., Havre 8—15 Tdr. til 80—82 Pd., Erter 5—10 Tdr., Runkefroer 200—300 Tdr., Gulerødder 200 Tdr.

Det nordlige Falster: Hvede 8—14 Tdr. til 121—125 Pd., Rug 10—15 Tdr. til 116—120 Pd., 2-rad. Vng 10—12 Tdr. til 105—109 Pd., Havre 12—20 Tdr., Erter 8—12 Tdr., Runkefroer 320 Tdr., Rutabaga 330 Tdr., Gulerødder 320 Tdr.

Det østlige Lolland: Hvede 11—13 Tdr. til 122—128 Pd., Rug 9—10 Tdr. til 120—122 Pd., 2-rad. Vng 9—11 Tdr. til 108—110 Pd., Havre 12—14 Tdr., Bønner 15—16 Tdr., Erter 9—11 Tdr., Blandsæd (5 Havre, 3 Vng, 2 Biffer og 1 Erter) 16—17 Tdr.

Eggen mellem Maribo og Rødby: Hvede 13—15 Tdr. til 126 Pbd., Rug 12 Tdr. til 120 Pbd., 2-rad. Vng 12—14 Tdr. til 111 Pbd., Havre 12—16 Tdr. til 80 Pbd., Bønner 12 Tdr., Erter 10—12 Tdr., Kunkelroer indtil 380 Tdr., Raalrabi indtil 350 Tdr., Sufferroer 350 Centner.

Vestfolland: Hvede 12—14 Tdr. til 126 Pbd., Rug 8—12 Tdr. til 120 Pbd., 2-rad. Vng 10—12 Tdr. til 112 Pbd., Havre 12—14 Tdr. til 80 Pbd., Erter 10—12 Tdr., Kunkelroer 200 Tdr.

Den sydlige Del af Langeland: Hvede 12—15 Tdr. til 124—128 Pbd., Rug 8—12 Tdr. til 120 Pbd., 2-rad. Vng 10—14 Tdr. til 102—108 Pbd., Havre 10—15 Tdr., Bønner 10—12 Tdr., Erter 8—12 Tdr.

Den vestlige Del af Svendborg Amt: Hvede 12 Tdr. til 120—130 Pbd., Rug 9—10 Tdr. til 114—120 Pbd., 2-rad. Vng 12 Tdr. til 102—112 Pbd., 6-rad. Vng 12 Tdr., Havre 16 Tdr., Erter 8 à 10 Tdr., Kartofler 20 Tdr., andre Rodfrugter 200—300 Tdr.

Eggen ved Assens: Hvede 10 Tdr. til 125—126 Pbd., Rug 9 Tdr. til 120 Pbd., 2-rad. Vng 10 Tdr. til 111—112 Pbd., 6-rad. Vng 9 Tdr. til 105—106 Pbd., Havre 15 Tdr. til 76 Pbd., Erter 7 Tdr. til 134 Pbd., Boghvede 104 Pbd.

Det nordøstlige Fyen: Hvede 14 Tdr. til 126 Pbd., Rug 16 Tdr. til 118 Pbd., 2-rad. Vng 12 Tdr. til 110—111 Pbd., Havre 15—16 Tdr. til 78 Pbd., Erter 8 Tdr.

Det nordlige Bendsyssel: Hvede 10—14 Tdr. til 118—122 Pbd., Rug 10—12 Tdr. til 118—120 Pbd., 2-rad. Vng 10 Tdr. til 105 Pbd., 6-rad. Vng 12—16 Tdr. til 96—100 Pbd., Havre 12 Tdr. til 76 Pbd.

Det sydlige Bendsyssel: Rug 11 Tdr. til 118 Pbd., 6-rad. Vng 10 Tdr. til 100—104 Pbd., Havre 12 Tdr.

Løgstøregnen: Rug 7—9 Tdr. til 113—118 Pbd., 2-rad. Vng 9—12 Tdr. til 109—113 Pbd., 6-rad. Vng 8—10 Tdr. til 96—104 Pbd., Havre 8—9 Tdr. til 72—80 Pbd.

Eggen mellem Aalborg og Had Sund: Hvede 12 Tdr.

til 122—126 Pbd., Rug 10 Tdr. til 118—120 Pbd., 2-rad. Vng 14 Tdr. til 108—112 Pbd., 6-rad. Vng 14 Tdr. til 100 Pbd., Havre 16—20 Tdr. til 78—84 Pbd., Bønner 15 Tdr., Turnips 250—300 Tdr., Gulerødder 250—300 Tdr.

Egnen Sydøst for Randers: Hvede 8—11 Tdr. til 124—128 Pbd., Rug 6—12 Tdr. til 115—120 Pbd., 2-rad. Vng 9—12 Tdr. til 105—112 Pbd., 6-rad. Vng 9—10 Tdr. til 97—103 Pbd., Havre 10—15 Tdr. til 78—82 Pbd., Erter 8—9 Tdr., Boghvede 5—7 Tdr., Kartoffler 30—60 Tdr. (hvoraf en Del sng), øvrige Rodfrugter 200—250 Tdr.

Grenaaegnen: Rug 10—11 Tdr. til 116—120 Pbd., 2-rad. Vng 9—10 Tdr. til 108—112 Pbd., Havre 10—12 Tdr. til 80—90 Pbd.

Øbelstoftegnen: Hvede 12—14 Tdr. til 125—127 Pbd., Rug 8—12 Tdr. til 118—122 Pbd., 2-rad. Vng 10—12 Tdr. til 110—114 Pbd., 6-rad. Vng 10—14 Tdr. til 108—110 Pbd., Havre 12—16 Tdr. til 80—84 Pbd., Erter 6—8 Tdr. til 130—132 Pbd., Boghvede 3—6 Tdr., Rodfrugter 250—350 Tdr., Kartoffler 40—50 Tdr.

Horsenssegnen: Hvede 12—16 Tdr. til 120—130 Pbd., Rug 10—14 Tdr. til 120—126 Pbd., 2-rad. Vng 10—16 Tdr. til 110—120 Pbd., 6-rad. Vng 12—14 Tdr. til 104—116 Pbd., Havre 14—22 Tdr. til 75—86 Pbd., Kunkelroer 250—375 Tdr., Gulerødder 300—400 Tdr. og Turnips 300—400 Tdr.,

Egnen Nord for Vejlefjord: Hvede 10 Tdr. til 120—126 Pbd., Rug 11 Tdr. til 116—119 Pbd., 2-rad. Vng 10 Tdr. til 107—110 Pbd., Havre 15 Tdr., Erter 10 Tdr., Gulerødder og Turnips 300 Tdr., Kunkelroer 250 Tdr., Kartoffler 20 Tdr.

Egnen ved Frederiks: Hvede 12 Tdr. til 120—130 Pbd., Rug 13 Tdr. til 118—120 Pbd., 2-rad. Vng 14 Tdr. til 110—112 Pbd., 6-rad. Vng 13 Tdr. til 106—108 Pbd., Havre 16 Tdr. til 78—80 Pbd., Kartoffler 25 Tdr. og Rodfrugter 300 Tdr.

Mors: Hvede 9—11 Tdr. til 120 Pbd., Rug 8—11

Ædr. til 116 Pbd., 2-rad. Vng 10—12 Ædr. til 106 Pbd., 6-rad. Vng 9—11 Ædr. til 98 Pbd., hvid Havre 10—13 Ædr. til 80 Pbd., broget Havre 9—11 Ædr. til 70 Pbd.

Ensgaard Herred: Hvede 10—12 Ædr. til 120—123 Pbd., Rug 8—12 Ædr. til 116—118 Pbd., 2-rad. Vng 10—14 Ædr. til 108—112 Pbd., 6-rad. Vng 9—12 Ædr. til 104—105 Pbd., Havre 12—14 Ædr. til 70—80 Pbd., Boghvede blev ødelagt af Regnen, Rodfrugter 250—300 Ædr.

Eggen mellem Silkeborg og Herning: Hvede 8 Ædr. til 124 Pbd., Rug 8 Ædr. til 120 Pbd., 2-rad. Vng til 108 Pbd., 6-rad. Vng 9 Ædr. til 98—100 Pbd., Havre 10 Ædr. til 75—76 Pbd., Ærter 8 Ædr., Boghvede 6 Ædr. til 100 Pbd.

Hammerum Herred: Hvede 6 Ædr. til 118 Pbd., Rug 6 Ædr. til 116 Pbd., 2-rad. Vng til 110 Pbd., 6-rad. Vng 7 Ædr. til 96 Pbd., Havre 6 Ædr. til 72 Pbd., Boghvede 5 Ædr., Kartofler 40 Ædr.

Den nordøstlige Del af Ringkjøbing Amt: Hvede 7—8 Ædr. til 122 Pbd., Rug 3—6 Ædr. til 114—116 Pbd., 2-rad. Vng 6—10 Ædr. til 106—108 Pbd., 6-rad. Vng 8—10 Ædr. til 90—96 Pbd., Havre 6—10 Ædr. til 70—75 Pbd., Ærter 8—10 Ædr. til 128 Pbd., Boghvede 4—8 Ædr. til 100—106 Pbd.

Eggen omkring Ringkjøbing Fjord: Hvede 7—10 Ædr. 125 Pbd., Rug 5—12 Ædr. til 106—110 Pbd., 2-rad. Vng 7—9 Ædr. til 101—104 Pbd., 6-rad. Vng 4—10 Ædr. 91—101 Pbd., Havre 5—12 Ædr. 67—79 Pbd., Ærter 3—4 Ædr., Boghvede 3—7 Ædr. til 77—101 Pbd., Raalrabi 200 Ædr., Turnips 250 Ædr.

Eggen mellem Ribe og Rødding: Rug 6 Ædr. til 116 Pbd., 6-rad. Vng 7 Ædr. til 100 Pbd., Havre 8 Ædr. til 75 Pbd., Ærter 8 Ædr., Boghvede 4 Ædr. til 90 Pbd.

Det nordvestlige Slesvig: Hvede 8—9 Ædr. til 123—125 Pbd., Rug 7 Ædr. til 120 Pbd., 2-rad. Vng 7—9

Ødr., 6-rad. Øng 10 Ødr. til 98 Ød., Havre 8—12 Ødr.,
 Ørter 4—6 Ødr., Voghvede 6—8 Ødr.

Øggen ved Bisby: Øug 9 Ødr. til 114—117 Ød.,
 6-rad. Øng 14 Ødr. til 96—99 Ød., Havre 15—18 Ødr. til
 81—84 Ød., Voghvede 8 Ødr. til 90—96 Ød., Øunkelroer
 300 Ødr.

Øaderslev Vesteramt: Øvede 9—12 Ødr. til
 120—125 Ød., Øug 5—10 Ødr. til 115—120 Ød., 2-rad.
 Øng 8—12 Ødr. til 110—112 Ød., 6-rad. Øng 8—12 Ødr.
 til 100—106 Ød., Havre 10—15 Ødr. til 70—80 Ød., Vog=
 hvede 6—8 Ødr. til 95—100 Ød., Øartofler 20—40 Ødr.

Øornholm: Øvede 8—9 Ødr. til 120—125 Ød.,
 Øug 10 Ødr. til 120—123 Ød., 2-rad. Øng 8—11 Ødr. til
 110—115 Ød., 6-rad. Øng 10—12 Ødr. til 105—110 Ød.,
 Havre 8 Ødr. til 84 Ød., Ørter 9—11 Ødr., Øartofler
 20 Ødr.
